

Sygn. akt V KK 458/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Jarosław Matras

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **J. A.**

skazanego za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 28 stycznia 2015 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 1 sierpnia 2014 r.

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2014 roku, w sprawie sygn. ...269/14, Sąd Rejonowy w K. uznał J. A. za winnego tego, że:

1. w dniu 21 stycznia 2014 roku w K., na klatce schodowej w budynku położonym przy ul. K. 10, stosując wobec J. M. przemoc w postaci szarpania i przytrzymywania za rękę, doprowadził wyżej wymienioną do stanu bezbronności dokonując następnie z kieszeni kurtki kradzieży portfela zawierającego pieniądze w

kwocie 200 zł, działając na jej szkodę, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się będąc wcześniej skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 5 czerwca 2007 roku w sprawie ... 287/07, za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 278 § 5 k.k., art. 276 k.k. w zw. art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k. i przed upływem 5 lat od odbycia w okresie od dnia 7 stycznia 2009 roku do dnia 20 grudnia 2010 roku kary 2 lat pozbawienia wolności, tj. popełnienia występku z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. w dniu 22 listopada 2013 roku w K., na klatce schodowej w budynku mieszkalnym położonym przy ul. L. 11 B, dokonał kradzieży z reklamówki portfela z zawartością dokumentów w postaci legitymacji rencisty, legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz dowodu osobistego serii [...], wystawionego na nazwisko I. C., a następnie poprzez wyrzucenie usunął wyżej wymienione dokumenty nie mając wyłącznego prawa dysponowania nimi, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 5 czerwca 2007 roku w sprawie ... 287/07, za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 278 § 5 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k. i przed upływem 5 lat od odbycia w okresie od dnia 7 stycznia 2009 roku do dnia 20 grudnia 2010 roku kary 2 lat pozbawienia wolności, tj. popełnienia występku z art. 276 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 276 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania od dnia 19 lutego 2014 roku do dnia 20 lutego 2014 roku.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w K. wniósł Prokurator Generalny zaskarżając go w całości na korzyść skazanego i zarzucił stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., rażące naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 6 k.p.k., art. 377 § 3 k.p.k. i art. 374 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu w postępowaniu zwyczajnym sprawy bez udziału oskarżonego, którego obecność była obowiązkowa, a który o terminie

rozprawy nie został osobiście powiadomiony. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i podlega uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Zaskarżone orzeczenie zostało bowiem wydane z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego wskazanych w zarzucie kasacji. Rozpoznanie sprawy na rozprawie w postępowaniu zwyczajnym oznacza, że udział oskarżonego jest obowiązkowy, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 374 § 1 k.p.k.). Wyjątek od tej zasady zawarty jest m.in. w art. 377 § 3 k.p.k.

Z akt sprawy wynika, że rozprawa przed Sądem Rejonowym w K. przeciwko J. A. przeprowadzona została w trybie zwyczajnym i odbyła się w dniu 1 sierpnia 2014 roku. Oskarżony nie uczestniczył w rozprawie, albowiem wysłane wezwanie na rozprawę na jeden z podanych przez niego adresów do korespondencji, dwukrotnie awizowane, nie zostało odebrane. Korespondencja ta została zwrócona do Sądu w dniu 4 sierpnia 2014 r. Tak więc w dniu rozprawy Sąd nie dysponował zwrotnym potwierdzeniem odbioru przez oskarżonego wezwania. Pomimo tego, Sąd na rozprawie na podstawie art. 377 § 3 k.p.k. wydał postanowienie o rozpoznaniu sprawy pod nieobecność oskarżonego, stwierdzając w uzasadnieniu, że oskarżony został osobiście zawiadomiony o terminie rozprawy. Z tego postanowienia nie wynika jednak, jaka to okoliczność, zdaniem Sądu, mogłaby świadczyć o „osobistym zawiadomieniu”. Za taką z pewnością nie może uchodzić wynikająca z wywiadu środowiskowego adnotacja, że kurator poprosił siostrę oskarżonego o przekazaniu mu informacji o dacie rozprawy. Ponadto, Sąd na rozprawie nie dysponował żadnym dowodem doręczenia oskarżonemu wezwania. Nie było więc podstaw faktycznych do przyjęcia, że oskarżony został zawiadomiony o terminie rozprawy osobiście. Tym samym nie miał zastosowania art. 377 § 3 k.p.k.

Należy jedynie przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że wynikający z tego przepisu warunek prowadzenia rozprawy pod nieobecność oskarżonego w postępowaniu zwyczajnym w postaci zawiadomienia „osobiście” oznacza konieczność doręczenia pisma do „rąk”

adresata. Tak określony wymóg powoduje, że w przypadku innych form nieosobistego zawiadomienia o terminie, tj. pośredniego - określonego w art. 132 § 2 i 3 k.p.k. lub zastępczego - określonego w art. 133 k.p.k., brak jest warunków do skorzystania z możliwości przewidzianej w art. 377 § 3 k.p.k., a tym samym i prowadzenia rozprawy pod nieobecność oskarżonego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 16 grudnia 2005 roku, sygn. V KK 418/05, Lex nr 200705; 5 listopada 2010 roku, sygn. III KK 286/10, Lex nr 653513; 20 lipca 2011 roku, sygn. V KK 218/11, Lex nr 897784; 3 lutego 2012 roku, sygn. V KK 438/11, Lex nr 1162997; 8 sierpnia 2013 roku, sygn. III KK 254/13, Lex nr 1353226; 24 października 2013 roku, sygn. III KK 342/13, Lex nr 1388229).

W rozpoznawanej sprawie przeprowadzenie rozprawy głównej, pomimo nieobecności oskarżonego, gdy nie zachodził ustawowy wyjątek od zasady obowiązkowego stawiennictwa, powoduje zaistnienie bezwzględnej przyczyny uchylecia orzeczenia przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. i rodzi konieczność przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W ponownym postępowaniu, Sąd Rejonowy mając na uwadze powyższe rozważania, przystąpi jeszcze raz do merytorycznego rozpoznania sprawy.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.